

N:o 29.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1879.
— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, angående utbyte af länsmansbostället Vistinge N:o 2, $\frac{3}{8}$ mantal, i Risinge socken, emot $\frac{1}{4}$ mantal af kronoskattehemmanet Olmetorp N:o 1, i Skedevids socken af Finsponga läns härad och Östergötlands län.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 22.)

S. A. K.

Utaf en den 17 sistlidne Januari till Riksdagen afläten nådig proposition har Riksdagen inhemtat, att, sedan genom nådigt bref den 30 Januari 1857 förordnats, att Regna och Skedevids socknar i Finsponga läns härad af Östergötlands län skulle utgöra ett länsmansdistrikt, samt att länsmannen derstädes tills vidare och intill dess utbyte emot annat, inom distriktet beläget, jemförligt hemman kunde ske, egde uppbära afkomsten af det inom Risinge socken belägna länsmansbostället Vistinge N:o 2 om $\frac{3}{8}$ mantal, emot det att boställets uppskattade afkastning å lönen afdroges, hade länsmannen i nämnda distrikt F. M. P. Rydström, hvilken sedan den 24 Mars 1857 innehaft länsmanstjensten, jemte anmälan att bruksegaren m. m. C. Ekman förklarar sig villig att tillbyta sig länsmansbostället emot det honom tillhöriga $\frac{1}{4}$ mantal af kronoskattehemmanet Olmetorp N:o 1 om ett mantal i Skedevids socken, med förbehåll dock att, sedan de vilkor,

som kunde varda med bytet förbundna, blifvit uppställda, få derom afgifva yttrande, hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet anhållit, att underdånig framställning måtte göras om nådigt tillstånd till sådant byte. Vid insändandet till Eders Kongl. Maj:t af omförmälda ansökning hade Eders Kongl. Maj:ts bemälda Befallningshafvande hemställt, det täcktes Eders Kongl. Maj:t i nåder tillåta att, derest vid behörig undersökning och uppskattning hemmansdelen $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp befundes i godhet och åbyggnad motsvara bostället Vistinge, ifrågasatta utbyte finge gå i verkställighet på de vilkor, som, sedan uppskattningen försiggått, i öfrigt kunde prövas skäliga med afseende jemväl å hemmanens olika räntor och onera samt hemmansnaturens förändring för Ölmetorp till kronoboställe och för Vistinge till kronoskatte. Sedan Kammarkollegium och Statskontoret afgifvit infor-dradt underdånigt utlåtande hade, vid ärendets föredragning den 1 Juni 1877, Kammarkollegiet blifvit anbefaldt föranstalta derom, att uppskattning af de särskilda hemmanens egor och åbyggnader blefve på sökandens bekostnad af vederbörande skattläggningsmän verkställd, hvarefter, uppå underdånig anmälan, vidare nådigt beslut i ämnet skulle meddelas. Slik uppskattning hade derefter blifvit förrättad af kronofogden och häradsskrifvaren i orten med biträde af landtmätare och två nämndemän i närvaro af länsmanen Rydström och befullmäktigadt ombud för bruksegaren Ekman, och sedan Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet med handlingarne i målet och eget yttrande till Kammarkollegiet inkommit, samt Landtmäteristyrelsen blifvit hörd och sig utlåtitt, hade bemälda kollegium med underdånig skrifvelse den 28 December 1878 till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnadt samtliga ärendet rörande handlingar och dervid, bland annat, anfört, att, ehuru uppskattningen af hemmanens egor icke blifvit verkställd efter skattläggningsgrunder, kollegiet likväl, lika med Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, ansåge de vid förrättningen gjorda beräkningar mera noggrant än en taxering efter nämnda grunder ådagalägga egornas godhet och beskaffenhet, hvarföre den verkställda uppskattningen borde godkännas. Vid detta förhållande, och enär af protokollet vid berörda uppskattning framginge, att Ölmetorp så väl till egor som till åbyggnader hade högre värde än Vistinge med Rudsjöäng, och Kronan således erhöle fullt vederlag, samt den omständighet att, om Ölmetorp blefve länsmansboställe, boställsinnehafvaren måste under 72-åriga enkan Kjerstin Persdotters återstående lifstid tillhandahålla henne åtskilliga, i uppskattningsprotokollet omförmälda undantagsförmåner, icke borde utgöra hinder för det sökta bytet, helst den beräknade årliga afkastningen af Ölmetorp öfversköte den af Vistinge med 159 kronor 50 öre, hvilket belopp, enligt hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande upplyst, utgjorde mer än undantagets värde, och den nuvarande innehafvaren af sistnämnda boställe förbundit sig att under sin tjenstetid för-

berörda undantag erlägga, funne kollegiet sig ega anledning att, i likhet med Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, tillstyrka nådigt bifall till ifrågavarande byte; hemställande kollegiet att, i händelse bytet komme till stånd, följande vilkor dervid måtte stadgas, nemligen:

att $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp skulle öfverlemnas fritt från inteckning med undantag af den, som beviljats för vissa undantagsförmåner till enkan Kjerstin Persdotter, dock med den af henne medgifna förändring, att hon skulle erhålla husrum och nödiga uthus vid lägenheten Gröndal;

att hemmanen skulle af nuvarande innehafvarne aflemnas till häfd och åbyggnader i fullgodt skick;

att hemmanet Vistinge N:o 2 och lägenheten Rudsjöäng i jordeboken skulle omföras till skatte och deras räntor till kronan indragas;

att ifrågakomma $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp skulle åsättas nytt jordeboksnummer, N:o 2, och upptagas i jordeboken under titel »Kronoegendom under allmän disposition, boställen» med anteckning om dess egenskap af länsmansboställe;

att den å berörda hemmansdel belöpande ränta och kronotionde från Kronans jordebok och räkenskaper skulle uteslutas, på sätt för landtstatsboställen i öfrigt föreskrifvits;

att mantalet för skattehemmanet Ölmetorp N:o 1 skulle nedsättas till $\frac{3}{4}$ och räntan till 18 kubikfot 9 kannor korn, 30 skålpund smör och 32 kronor 65 öre i penningar, att jemlikt Kongl. förordningen den 23 Juli 1869 utgå i penningar med 81 kronor 69 öre, och kronotionden till 1 kubikfot 7,72 kannor råg och 3 kubikfot 5,44 kannor korn, att jemväl utgå i penningar med 10 kronor 65 öre; samt

att roteringen jemte alla öfriga allmänna onera och besvär skulle förblifva oförändrade.

Med afseende å hvad Kammarkollegiet sålunda anfört samt i öfrigt i ärendet förekommit, har Eders Kongl. Maj:t i förevarande nådiga proposition nu föreslagit Riksdagen medgifva, att boställshemmanet Vistinge N:o 2 med lägenheten Rudsjöäng, liggande utom i fråga varande länsmansdistrikt, måtte få utbytas emot det inom samma distrikt befintliga, till bostad för länsmanen lämpligt belägna hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp på de af Kammarkollegiet föreslagna vilkor.

Vid pröfning af detta ärende har Riksdagen medgifvit, hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende täckts föreslå; framhårdande Riksdagen etc.

Stockholm den 12 Maj 1879.